

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVIȚI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN G. MEITANI G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul posta

SUMAR

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiuni-unile*: Al. Grigorescu și alții cu Gheorghe Dinu Bordea. — *Secțiunea II*: Ilie Săbăreanu cu Primaria comunei Tufești.

Curtea de apel din București, Secțiunea I: Mihail A. Popițeanu cu Ioniță Stănculescu și alții.

JURISPRUDENȚA STRAINĂ. — *Justiția de pace din Liernais* (Côte D'or). — Observațiune de d-l D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 5 Iunie 1914

Președînța d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Al. Grigorescu și alții cu Gheorghe Dinu Bordea

COMPETINȚĂ. — ACTIUNI IMOBILIARE. — PROCESE PENDINTE LA PUNEREA ÎN APLICARE A NOUEI LEGI A JUD. DE OCOALE. — ART. 33 ȘI 122 LEGEA DIN 1 MAI 1908.

Legea din 1 Mai 1908, dând în competența judecătorilor de ocoale de a judecă în primă instanță, cu drept de apel la tribunal, acțiunile imobiliare al căror obiect este un loc fără clădiri de o întindere mai mică de 10 hectare, sau cu clădiri până la valoarea de 3.000 lei, a voit să distragă pe viitor judecata acestor acțiuni din competența Curților de apel, iar nu și procesele pendinte înaintea tribunalelor ca primă instanță care, potrivit legii în vigoare în momentul introducerii lor, erau susceptibile de apel la Curte.

In ce privește însă dispozițiunile art. 122 ultimul aliniat din noua lege a judecătorilor de ocoale, prin care se dă efect retroactiv regulilor de procedură din acea lege, acest text se aplică numai la actele de procedură propriu zise, iar nu și la căile de atac ale hotărârilor sau la gradele de jurisdicție, care sunt dobândite părților din momentul introducerii acțiunii.

No. 5. — Casată după recursul făcut de Al. Grigorescu și alții, decizia No. 95 din 1912, a Curții de apel din Galați, secțiunea I, în proces cu Gheorghe Dinu Bordea.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. D. Dobriceanu.

S'au ascultat d-l avocat Barozi, pentru recurent, în susținerea recursului, d-l avocat Popescu Dragne, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Rău Curtea a admis incidentul de incompetență ridicat de intimat și a respins apelul fără să intre în fondul procesului».

Având în vedere că din sentința adusă în recurs se constată că, în anul 1907, recurenții revendică dela intimat mai multe petice de pământ evaluate la suma de 1.770 lei;

Că, această acțiune introdusă înainte de punerea în aplicare a legii judecătorilor de ocoale din 1908, a fost însă judecată și respinsă ca nefondată de tribunalul de Prahova, secția II, sub imperiul acelei

legi; că, recurenții făcând apel în contra sentinței tribunalului, Curtea de apel din București, secția II, după cererea intimatului, a respins apelul ca neadmisibil, pe motiv că, după art. 33 combinat cu art. 122 al. 2 din legea judecătorilor de ocoale din 1908, afacerea se găsea judecată de tribunal în primă și ultimă instanță, fără drept de apel;

Că, această deciziune a Curței de apel fiind casată de secțiunea I a acestei Inalte Curți, iar Curtea de apel din Galați, unde afacerea a fost trimisă spre a fi judecată din nou, ridicând din oficiu același incident și respingând de asemenea apelul ca inadmisibil pentru aceleași motive prevăzute în deciziunea Curței de apel din București, recursul de față întemeiat pe aceleași motive pentru care deciziunea Curței de apel din București fusese casată, a fost adus în judecata secțiunilor-unite, conform art. 65 din legea organică a acestei Inalte Curți;

Văzând art. 33 din legea judecătorilor de ocoale din 1 Mai 1908;

Considerând că rezultă din dispozițiunile acestui articol că judecătorii de ocoale sunt competente să judece în primă instanță și cu drept de apel la tribunal, acțiunile imobiliare al căror obiect este un loc fără clădiri de o întindere mai mică de 10 hectare sau cu clădiri până la valoarea de 3.000 lei, de unde rezultă că legiuitorul a voit să distragă pe viitor judecata acestor acțiuni din competența Curților de apel;

Considerând însă, că acțiunea imobiliară în discuțiune găsindu-se pendinte înaintea Tribunalului la epoca punerii în aplicare a legii judecătorilor de ocoale din 1908, chestiunea adusă în judecata secțiunilor-unite este de a se ști, dacă legiuitorul a înțeles să distragă din competența Curților de apel și procesele pendinte înaintea tribunalelor ca prima instanță și care după noua lege erau date în competența judecătorilor de ocoale;

Considerând că, competența unei instanțe judecătorești se regulează după legea în vigoare în momentul introducerii acțiunii; că, în speță, hotărârea dată de tribunal asupra acțiunii fiind susceptibilă de apel la Curte, conform legii în vigoare în momentul introducerii ei, acest drept nu este ridicat părților de legea judecătorilor de ocoale din 1908, întru cât în lege nu există nici un text formal în această privință;

Considerând că, dispozițiile art. 122 ultimul alineat din citata lege a judecătorilor de ocoale, prin care se dă efect retroactiv regulilor de procedură din acea lege, se aplică numai la actele de procedură propriu zise, iar nu și la căile de atac ale hotărârilor, sau la gradele de jurisdicție, care sunt dobândite părților din momentul introducerii acțiunii, cum s'a stabilit în considerentul precedent;

Că, prin urmare, când Curtea de apel, în speță, a declarat neadmisibil apelul pe motiv că tribunalul este ultima instanță competente să judece acțiunea, a dat o greșită interpretare art. 122 din noua lege a judecătorilor de ocoale și dar motivul de casare fiind întemeiat câtă a fi admis ca atare;

Văzând și art. 65 din legea organică a acestei Inalte Curți.

Pentru aceste motive casează.

SECȚIUNEA II

Audiența dela 5 Mai 1914

Președinta d-lui Elef. G. Economu, consilier

Ilie Săbăreanu cu Primăria comunei Tufești

HOTĂTĂRE EXECUTORIE. — SUSPENDARE. — EXECUȚIUNE. — ART. 68 L. CURTEI DE CASAȚIE. — ART. 403 PR. CIV. EXECUȚIUNE. — SUSPENDARE. — EFECȚE. — OMISIUNE ESENTIALĂ.

1° Art. 68 din legea de organizare a Inaltei Curți de casație, ne fixând nici un termen în care să se ceară suspendarea executărei, această suspendare poate fi cerută și încuviințată chiar și după ce s'a executat deciziunea Curței de apel, în care caz suspendarea are de efect a desființa însăși executarea, pentru că deciziunea executorie fiind suspendată, ea nu mai poate produce nici un efect și lucrurile trebuiesc puse în starea în care se aflau înainte de judecata ei, până ce se va judecă recursul.

2° Din moment ce suspendarea executării s'a cerut înainte de a se începe orice act de executare, chiar dacă Curtea s'a pronunțat asupra acestei cereri și a dat ordinul de suspendare după ce se făcuse executarea, aceasta nu schimbă în nimic dreptul părții, fiindcă odată suspendarea admisă, ea trebuie să-și producă efectele din momentul când a fost făcută cererea de sus-

pendare; iar instanța de fond ne discutând acest motiv, care era de natură a schimba soluția procesului, face o omisiune esențială și deciziunea sa are a fi casată.

No. 106. — Casată, în urma recursului făcut de Ilie Săbăreanu, decizia Curții de apel din Galați, secția I, No. 38 din 1914, în proces cu primăria comunei Pufești, din județul Tutova ¹⁾).

S'au ascultat d-nii avocați I. N. Micescu, Al. Bădăraș și T. Frumușeanu, pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare; d-nii C. D. Anghel și inspectorul agricol T. Vasiliu, pentru intimată, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare.

„Violarea art. 68 din legea de organizare a Curții de casație și exces de putere“.

Având în vedere că se constată din deciziunea supusă recursului că recurentul Ilie Săbăreanu, pornind cerere în casație contra deciziunii Curții de apel din Galați secțiunea I, No. 126 din 1913, prin care a fost obligat să predea 171 hectare teren de izlaz pentru comuna Pufești și 159 hectare pentru cătunul Ciorani, a cerut la instanța de fond, pe baza art. 68 din legea de organizare a Inaltei Curți de casație, să încuviințeze suspendarea executării deciziunii atacată până la rezolvarea recursului;

Că, asupra cererii de suspendare, făcută la 5 Februarie 1914, Curtea de Galați, din cauza alegerilor din acel timp, s'a pronunțat în ziua de 14 Februarie, când a admis cererea cu o cauțiune de 264.000 lei; cauțiune care s'a depus de recurent în ziua de 17 Februarie, în care zi Curtea a ordonat telegrafic la tribunalul Putna, care a judecat afacerea în primă instanță, să suspende executarea;

Că tribunalul Putna, fiind deja sesizat de Curte să execute deciziunea în chestiune, executarea se face de portărei în localitate în ziua de 11 Februarie 1914, iar la 17 Februarie 1914 tribunalul constată prin jurnalul cu No. 955, că s'a îndeplinit ultimul act de procedură pentru executarea pe teren a deciziunii No. 126 din 1913; că tot în aceeași zi de 17 Februarie 1914, tribunalul prin jurnalul cu No. 1003, declară că suspendarea executării acestei deciziuni, ordonată

de Curte, nu mai poate fi adusă la îndeplinire față de jurnalul No. 955, prin care s'a constatat îndeplinit ultimul act de executare al deciziunii pusă în executare;

Că, recurentul Săbăreanu atacând cu apel ambele aceste jurnale, Curtea de apel din Galați prin deciziunea adusă azi în recurs, a respins apelul ca nefondat;

Având în vedere că, înaintea instanțelor de fond, recurentul a susținut că rânduilele din art. 403 pr. civ., nu se aplică când suspendarea executării s'a cerut pe baza art. 68 din legea de organizare a Inaltei Curți de casație; că dar suspendarea executării deciziunii în chestiune, ce i-a fost acordată de Curte, nu poate fi împedicată pe motiv că acea deciziune s'a executat deja;

Că, asupra acestui motiv, Curtea argumentează că art. 403 pr. civ., se aplică și când e vorba de suspendarea unei executări pentru că s'a făcut recurs; că, dar, decide Curtea, dacă suspendarea executării s'a ordonat, după ce se încheiase de tribunal procesul-verbal prin care se constată săvârșirea executării, suspendarea nu mai poate avea loc, după cum în atari împrejurări nu se mai primește nici o contestație;

Văzând art. 68 din legea de organizare a Inaltei Curți de casație.

Considerând că, prin acest articol, se reglementează suspendarea punerii în lucrare a hotărârilor definitive, date de Curțile de apel sau de tribunale, în caz când partea protivnică a pornit cerere în casație și se dispune că deciziunea atacată cu recurs va putea fi suspendată în executarea ei, în urma cererii părții interesate prin asigurarea sau depunerea valorii corespunzătoare a lucrului de dat în judecată;

Considerând că astfel fiind, în această materie care e cu totul specială, două sunt considerațiunile cerute de lege pentru suspendarea unei hotărâri executorii: 1) să se fi pornit cerere în casație; 2) să se fi depus o cauțiune echivalentă lucrului dedus în judecată, apreciată de instanța a cărei hotărâre este executorie;

Considerând că, fiind vorba de o materie specială, rânduilele din art. 401 și urm. din procedura civilă, relative la suspendarea executării în caz de contestație, nu pot să-și aibă nici o aplicațiune în cazul de față, prin urmare cel care a făcut recurs poate

1) Vezi deciziunea Curții de Galați, dată în majoritate, fiind și două opinii contrarii, reprodușă în «Dreptul», No. 31 din 1914.

cere suspendarea executărei, cât timp recursul n'a fost judecat, pentru că legea prin art. 68 nu fixează nici un termen în care să se ceară suspendarea executărei, în cât această suspendare poate fi cerută și încuviințată chiar și după ce s'a executat deciziunea Curții de apel. Dacă s'a executat deciziunea, suspendarea are de efect a desființa însăși executarea, pentru că deciziunea executorie fiind suspendată, ea nu mai poate produce nici un efect și lucrurile trebuiesc puse în starea în care se aflau înainte de judecata ei, până ce se va judeca recursul;

Considerând dar că instanța de fond, în cazul de față, a violat art. 68 din legea Curții de casație, când de și condițiunile speciale cerute de acest articol au fost satisfăcute de recurent, a decis totuși că suspendarea executărei nu mai putea avea loc, din cauză că se îndeplinise ultimul act de executare, aplicând în mod greșit în speță rânduelile din art. 403 pr. civ. cari sunt cu totul streine de firea pricinii.

Asupra motivului de casare „Omisiune esențială” copins în partea finală a motivului II de casare :

Având în vedere că se constată că recurentul a susținut la instanța de fond că suspendarea executărei a cerut-o înainte de a se începe orice act de executare, în cât nu poate fi decăzut din dreptul obținut de a suspenda executarea; că, dacă Curtea s'a pronunțat asupra cererii sale și a dat ordinul de suspendare după ce se făcuse executarea, nu schimbă în nimic dreptul său, fiind că odată suspendarea admisă, ea trebuie să-și producă efectele din momentul când a fost făcută cererea de suspendare ;

Având în vedere că Curtea de apel nu discută acest motiv, și cum era de natură a schimba soluțiunea procesului, face o omisiune esențială.

Că, prin urmare, aceste motive fiind neîntemeiate, deciziunea atacată cu recurs are a fi casată, fără a se mai cerceta celalt motiv invocat de recurent.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Audiența dela 18 Iunie 1914

Președința d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Mihail A. Popițeanu cu Ioniță Stănculescu și alții

SUCCESIUNE. — CREDITORI. — EREDE BENEFICIAR. — PREFERINȚĂ. — SEPARAȚIE DE PATRIMONIU. — ART. 781 C. CIV.

Creditorii ereditari nu au drept de preferință asupra bunurilor succesiunii față de creditorii

personali ai eredelui beneficiar, cari nu pot avea mai multe drepturi decât dânsul.

Această preferință fiind o consecință necesară inevitabilă a beneficiului de inventar, creditorii succesiunii sunt dispensați de a mai cere separația de patrimoniu prevăzută de art. 781 c. civ., întrucât acceptațiunea sub beneficiu de inventar produce și față de creditorii succesiunii aceleași efecte ca și separațiunea de patrimoniu.

No. 141. — Admis apelel făcut de Mihail A. Popițeanu, contra sentinței No. 162 din 1910 a tribunalului Ilfov, secția IV, în proces cu Ioniță Stănculescu, ș. a.

S'au ascultat d-nii avocați Birnberg, C. Nacu și Al. Cerban, pentru apelant; d-l avocat Aurel Iliescu, pentru intimați.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Mihail A. Popițeanu în contra sentinței, tribunalului Ilfov, secțiunea IV, cu No. 162 din 9 Martie 1919.

Având în vedere că prin această sentință tribunalul a respins ca neîntemeiată acțiunea intentată de Mihail Popițeanu contra lor D. Dumitrescu curatorul succesiunii defunctei Maria Popițeanu, Ioniță Stănculescu și G. H. Marinescu, ca creditori ai succesiunii decedatei Céline Hunon ;

Având în vedere că, prin acțiunea sa, Mihail Popițeanu chiamă în judecată pe Demetru Dumitrescu ca curator al defunctei Maria Popițeanu, pe Ioniță Stănculescu și pe G. H. Marinescu, ambii în calitate de creditori chirografari ai succesiunii decedatei Céline Hunon și cere, pe deoparte, ca să fie condamnat Demetru Dumitrescu, în calitate de curator al succesiunii defunctei Maria Popițeanu, să-i plătească din succesiunea defunctei Céline Hunon care compune succesiunea Mariei Popițeanu, suma de lei 4026, cheltuiți cu înmormântarea acesteia, iar pe de altă parte ca să-i recunoască dreptul de creditor privilegiat față de cei doi creditori ai defunctei Céline Hunon și să-i alocă suma de lei 3295 bani 96, rest din activul succesiunii defunctei Céline Hunon, conform tabloului de distribuire întocmit de tribunalul Dolj, secțiunea I ;

Având în vedere susținerile orale, concluziunile scrise ale părților litigante și actele produse în instanță ;

Având în vedere că, în fapt, se constată că la 1 Septembrie 1905 încetează din viață Céline Hunon și succesiunea ei este acceptată sub beneficiu de in

ventar de către sora sa Maria M. Popițeanu, care este trimisă în posesiunea averii de tribunalul Dolj, secțiunea I, prin jurnalul cu No. 9274 din 1906; că, la 19 Februarie 1907 încetează din viață Maria M. Popițeanu și succesiunea defunctei Céline Hunon, este primită sub beneficiu de inventar de către soțul ei, apelantul Mihail Popițeanu, care este trimis de tribunalul Ilfov secțiunea I, prin jurnalul No. 5952 din 18 Iunie 1807 în posesiune asupra averii soției sale care i s'a coborât dela sora ei Céline Hunon;

Că, creditorii succesiunii Céline Hunon și anume Ioniță Stănculescu și G. H. Marinescu nu au cerut timp de trei ani socotiți dela 1 Aprilie 1905, data încetării din viață a Célinei Hunon, separația de patrimoniu față de creditorii eventuali ai defunctei Maria Popițeanu spre a și conserva privilegiul față de acești creditori, conform art. 781 din codul civil;

Că, Mihail Popițeanu, a făcut cheltueli de înmormântare a soției sale, a căror sumă se ridică la cifra de 4026 lei, după cum se dovedește din actele aflate la dosar;

Că, Mihail Popițeanu, spre a și valorifica judecătorește drepturile sale de creditor privilegiat și în calitate de erede sub beneficiu de inventar, a cerut dela tribunal numirea unui curator ad hoc asupra succesiunii Maria Popițeanu, și s'a numit intimatul Dumitru Dumitrescu;

Având în vedere că apelantul susține că deși Maria Popițeanu a primit succesiunea defunctei Céline Hunon sub beneficiu de inventar, totuși, întrucât creditorii succesiunii Céline Hunon, intimații I. Stănculescu și G. H. Marinescu, nu au cerut separația de patrimoniu conform art. 781 c. civ. în timp util, ei au pierdut calitatea de creditori ai succesiunii Céline Hunon și au devenit pur și simplu creditori ai succesiunii Maria Popițeanu, și întrucât dânsul este creditor privilegiat al acestei succesiuni, creanța sa pentru cheltueli de înmormântare trebuie plătită cu întâietate din orice avere s'ar compune succesiunea defunctei Maria Popițeanu;

Având în vedere că intimații susțin din contra că Maria Popițeanu, acceptând succesiunea Célinei Hunon sub beneficiu de inventar și devenind simplă administratoare a patrimoniului succesoral, obligată a da socoteală creditorilor succesiunii, nu a putut dispune decât de restul averii succesorală după plata

mai întâi a creditorilor Célinei Hunon; că, apelantul fiind creditor al Mariei Popițeanu, nu poate avea mai multe drepturi decât aceasta și prin urmare el nu poate veni în concurs cu creditorii Célinei Hunon și necum a-i primă, deși creanța lui este privilegiată, și deși acești creditori nu au cerut separația de patrimoniu conform art. 781 c. civ., întrucât beneficiul de inventar a separat averile și gajul respectiv al creditorilor;

Având în vedere, așa dar, că chestiunea de rezolvit este aceea de a se ști, în drept, dacă creditorii personali ai unui moștenitor care a acceptat succesiunea sub beneficiu de inventar pot veni în concurență cu creditorii succesiunii cari n'au cerut separația de patrimoniu conform art. 781 c. civ., sau dacă trebuie plătiți numai în urma creditorilor succesiunii, cu alte cuvinte dacă acceptațiunea sub beneficiu de inventar produce și față de creditorii succesiunii aceleași efecte ca și separațiunea de patrimoniu;

Având în vedere că, după art. 713 c. civ., beneficiul de inventar dă eredelui avantajul: 1) de a plăti datoriile succesiunii numai până la concurența valorii bunurilor ce el a primit; 2) de a se scuti chiar de plata datoriilor predând toate bunurile succesiunii creditorilor și legatarilor; 3) de a nu amesteca bunurile sale proprii cu acelea ale succesiunii și de a conserva în contra succesiunii dreptul de a cere plata creanțelor sale;

Considerând că din acest text de lege rezultă că efectul principal al beneficiului de inventar este că el împiedică confuziunea patrimoniilor ce produce transmisiunea ereditară și acceptarea pură și simplă; că separă de plin drept patrimoniul succesoral de patrimoniul eredelui care rămân astfel distincte; că, eredele nu amestecă bunurile sale cu acelea ale succesiunii;

Că, din această separare de patrimonii, urmează că creditorii succesiunii nu au acțiune de cât asupra bunurilor cari se găsesc în patrimoniul defunctului, în momentul decesului; că aceste bunuri sunt gajul lor exclusiv și sunt efectate înainte de toate la plata creanțelor lor; că creditorii succesiunii, deși au pe eredele beneficiar de debitor, nu pot însă să exercite nici o urmărire asupra bunurilor sale personale; că eredele beneficiar nu este proprietar al averii

succesorale de cât cu obligația de a achita mai întâi, până la concurența valorii acestei averi, datoriile și sarcinile succesiunii și prin urmare nu este chemat să culeagă din succesiunea primită sub beneficiu de inventar de cât excedentul activului asupra pasivului;

Că, astfel fiind, prin forța însăși a lucrurilor, creditorii ereditari nu au drept de preferință asupra bunurilor succesiunii față de creditorii personali ai eredelui beneficiar, cari nu pot avea mai multe drepturi de cât dânsul;

Considerând că această preferință fiind o consecință necesară, inevitabilă a beneficiului de inventar, creditorii succesiunii sunt dispensați de a mai cere separația de patrimoniu prevăzută de art. 781 c. civ., și organizată de legiuitor tocmai în scopul de a proteja pe acești creditori de pericolul provenind din confuziunea patrimoniilor, adică din acceptarea pură și simplă a succesiunii.

Considerând că, obiecțiunea că beneficiul de inventar fiind introdus în favoarea eredelui, nu poate fi invocat de creditori, nu este întemeiată. În adevăr, dacă beneficiul de inventar are de obiect direct a salvagarda interesele eredelui, legiuitorul temându-se ca acest beneficiu să nu prejudicieze pe creditori, a edictat un total de reguli destinate a garanta de asemenea drepturile acestora, față de cari eredele este ținut a da socoteală de administrațiunea sa. Rezultă din totalul acestor texte (art. 713—723 c. civ.), că separația între patrimoniul defunctului și acela al moștenitorilor a fost stabilită nu numai în interesul eredelui, dar încă implicit și pe cale de consecință în acela al creditorilor ereditari și prin urmare nu se poate refuza acestor creditori dreptul de a reclama efectele acestei separațiuni;

Considerând de asemenea că este fără temeii obiecțiunea că legea cere pentru separațiunea de patrimoniu o publicitate pe care nu o are beneficiul de inventar, căci legea prescrie că acceptarea sub beneficiu de inventar să fie făcută la grefa tribunalului într'un registru special și această necesitate constituie o publicitate suficientă;

Având în vedere în speță că intimații Ioniță Stănculescu și G. H. Marinescu sunt creditori ai succesiunii Céline Hunon; că apelantul este creditor privilegiat al succesiunii defunctei Maria Popițeanu; că aceste două succesiuni sunt separate prin efectul ac-

ceptării succesiunii Céline Hunon sub beneficiu de inventar de către Maria Popițeanu; că dar creditorii Ioniță Stănculescu și G. H. Marinescu au drept gaj exclusiv succesiunea Céline Hunon; că, ei trebuie să fie mai întâi plătiți din această succesiune și numai din restul succesiunii, adică din activul ei net, apelantul Mihail Popițeanu este îndreptățit a se despăgubi de creanța sa, întru cât numai excedentul activului asupra pasivului a intrat în patrimoniul Mariei Popițeanu, a devenit proprietatea ei și formează averea ei succesorală; că dar apelantul nu vine în concurs cu creditorii Célinei Hunon, după principiile de drept mai sus expuse și faptul că creanța lui este privilegiată nu prezintă interes din acest punct de vedere;

Că, astfel fiind, apelul este întemeiat și urmează a se admite în parte acțiunea intentată de Mihail Popițeanu și a se condamna Dumitru Dumitrescu în calitate de creditor al succesiunii decedatei Maria Popițeanu să plătească apelantului suma de lei 4026 reprezentând cheltuelile de înmormântare ale decedatei Maria M. Popițeanu din averea succesorală a Célinei Hunon, după plata creditorilor acesteia.

Pentru aceste motive, admite apelul.

Semnați: Oscar Niculescu, St. Mladoveanu, I. Coandă,
N. N. Săulescu.

Opiniune

Asupra apelului lui Mihail A. Popițeanu, făcut prin petiția înregistrată la No. 4739 din 1910, contra sentinței cu No. 162 din 1910, a tribunalului Ilfov, secția IV, prin care i s'a respins acțiunea ce a intentat contra lui D. Dumitrescu, curatorul succesiunii defunctei Maria Popițeanu, Ioniță Stănculescu și G. H. Marinescu, creditori ai succesiunii defunctei Céline Hunon;

Având în vedere că din desbaterile orale urmate în instanță, actele prezentate cum și din concluziunile scrise depuse de părți se constată: că, Céline Hunon încetează din viață la 1 Aprilie 1905, lăsând în succesiunea sa o avere de existență careia s'a dresat inventar, și creditori pe I. Stănculescu și G. H. Marinescu, această succesiune a fost primită sub beneficiu de inventar de Maria Popițeanu; că, la 19 Februarie 1907, încetează din viață și Maria Popițeanu, iar succesiunea sa se compune din succesiuni-

nea defunctei Céline Hunon și este acceptată de soțul său Mihail Popițeanu sub beneficiu de inventar; că, creditorii I. Stănciulescu și G. H. Marinescu, dela deschiderea succesiunii Célinei Hunon și până astăzi, nu au exercitat dreptul de a cere separația de patrimoniu defunctei Céline Hunon față de creditorii defunctei Maria Popițeanu; că, Mihail Popițeanu, pentru cheituelile ocazionate cu înmormântarea defunctei Maria Popițeanu, a făcut acțiune lui M. Dumitrescu, curatorul succesiunii defunctei Maria Popițeanu, și lui I. Stănciulescu și G. H. Marinescu, creditorii succesiunii defunctei Céline Hunon, prin care cere ca numitul curator să fie obligat a-i plăti suma de 4.026 lei, și a i se recunoaște față de acești creditori dreptul de privilegiu creanței sale, care s'a respins prin sentința cu No. 162 din 1910 a tribunalului Ilfov, secția IV, dedusă prin acest apel judecătoarei acestei Curți;

Având în vedere că Mihail Popițeanu susține în sprijinirea cererii sale la prima instanță și azi în apel, că creditorii I. Stănciulescu și Gh. Marinescu urmau să-și exerciteze dreptul ce li se acordă de art. 781 c. civ., pentru a obține separația de patrimoniu a defunctei Céline Hunon, față de creditorii defunctei Maria Popițeanu, spre a-și conserva privilegiul față de aceștia; ca, ei ne uzând de acest drept în termen de trei ani, devin fără calitate a se prevala a fi plătiți cu preferință asupra bunurilor succesiunii defunctei Céline Hunon, întrucât acceptațiunea succesiunii sub beneficiu de inventar de către Maria Popițeanu a succesiunii defunctei Céline Hunon, fiind o măsură de protecție stabilită de lege în interesul exclusiv al eredului, numai el este în drept a se prevala de această favoare;

Având în vedere că creditorii I. Stănciulescu și G. H. Marinescu, se opun la această cerere și susțin că prin efectul acceptațiunii sub beneficiu de inventar a succesiunii Céline Hunon, s'ar fi operat în favoarea lor, creditorii chirografari ai defunctei, o separațiune de patrimoniu între succesiunea Céline Hunon și patrimoniul succesoral al defunctei Maria Popițeanu, devenind inutilă o altă cerere de separațiune de patrimoniu, astfel că în virtutea acestei separațiuni, urmează a fi plătiți cu preferință din activul succesiunii Céline Hunon înaintea creditorilor defunctei Maria Popițeanu;

Având în vedere că confuziunea bunurilor și a da-

toriilor defunctului cu bunurile și datoriile moștenitorului ce ar rezulta din devoluțiunea succesiunii, putând fi prejudiciabilă fie moștenitorului fie creditorilor succesiunii, după cum pasivul succesiunii este superior sau inferior activului, legiuitorul, ca să obvie pentru protegierea lor, a creiat două instituțiuni juridice, pentru moștenitor beneficiul de inventar, iar pentru creditorii succesiunii, dreptul de a cere separațiunea patrimoniilor;

Având în vedere că, dacă este adevărat că scopul final al ambelor instituțiuni juridice este separațiunea patrimoniului defunctului de al moștenitorului, chestiunea ce urmează a se ști este, dacă atunci când moștenitorul a obținut pentru comptul său separațiunea patrimoniilor, acceptând succesiunea sub beneficiu de inventar, creditorii și legatarii au încă trebuință, pentru ce-i privește, de a mai obține în virtutea art. 781 c. civ., separațiunea patrimoniilor;

Având în vedere că beneficiul de inventar, fiind o măsură de protecție stabilită în interesul exclusiv al moștenitorului, separația de bunuri rezultată din această instituțiune, având destinația să pună patrimoniul personal al eredului la adăpostul urmărilor creditorilor succesiunii și să permită eredului de a-și putea valorifica drepturile reale sau chirografare ce le are contra succesiunii, este cert că creditorii succesiunii nu sunt în drept a-l invoca pentru a se dispensa de a îndeplini formalitățile pe care legea le-a prescis, dacă voesc a conserva privilegiul față de creditorii particulari ai moștenitorului. A admite altfel, ar însemna să se denatureze instituțiunea beneficiului de inventar, să i se atribue efecte care sunt contrarii rațiunii sale de a fi, făcându-l să producă efecte în favoarea creditorilor moștenirii, atunci când legea nu a creiat-o decât în folosul moștenitorului;

Având în vedere că, ceva mai mult, este constant în drept că fie care creditor sau fie care legatar are dreptul individual de a cere separația patrimoniilor și că sunt în drept de a face această cerere, dacă convin, și în colectiv, putând astfel a o face sau colectiv sau individual, dar în orice fel s'ar fi făcut, ea nu profită decât acelor care au cerut-o. Ori, dacă efectul cererii de separație de patrimoniu este relativ, între creditori și legatarii defunctului, cari au cerut-o, cum se poate susține și care ar fi rațiunea ca, atunci când s'a cerut de moștenitor acceptațiunea succesiunii sub beneficiu de inventar, efectul ei, separațiunii de patrimoniu, să profite creditorilor și legatarilor defunctului?

Având în vedere că, în fine, dacă s'ar admite că

ce redevale acceptând sub beneficiu de inventar, acceptațiunea sa ar produce separațiunea patrimoniilor și în folosul lor, atunci legiuitorul care consacră pentru beneficiul separațiunii patrimoniilor o publicitate, prin luarea unei inscripțiuni ipotecare cerută de art. 1743 c. civ., această măsură devine fără aplicațiune, când acest beneficiu este rezultatul indirect al unei acceptațiuni beneficiare, moștenitorii și legatarii se găsesec deplin drept dispensați de inscripțiune ipotecară; astfel fiind, este cert că o anomalie ar exista în legislație. Or, nu este admisibil această, ci din contră legile sunt făcute să se coordoneze între ele și dacă așa este, nu aceasta poate fi interpretarea legii, ci că instituțiunile beneficiului de inventar și separațiunea de bunuri, care se aseamănă întru câtva în efectele lor, au însă fiecare sfera lor de aplicațiune;

Având în vedere că odată ce este constant că beneficiul de inventar și separațiunea de bunuri au menirea fiecare de a satisface interese deosebite și din momentul ce creditorii defunctei Céline Hunon prin neexercitarea dreptului lor în termenul cerut de art. 783 c. civ., se găsesec decăzuți din dreptul de a se prevala de separația bunurilor, prin efectul devoluțiunii succesiunilor contopindu-se bunurile succesiunii defunctei Céline Hunon cu bunurile succesiunii defunctei Maria Popițeanu, într'o singură masă succesorală, reclamantului Mihail Popițeanu, pentru creanța sa de cheltueli de înmormântare, este în drept a fi plătit din masa succesorală a defunctei Maria Popițeanu cu privilegiu înaintea creditorilor Ioniță Stănculescu și G. H. Marinescu.

Pentru aceste considerațiuni, în această privință difer de majoritate.

Semnat; P. Hagiolopol.

JURISPRUNDENȚA STRĂINĂ

JUSTIȚIA DE PACE DIN LIERNAIS (Côte D'or)

Audiența dela 21 August 1913

PRESCRIPTIA DE 10—20 DE ANI. — TITLU JUST. — RAPORT DE EXPERTIZĂ. — ART. 2265 C. FR. (1895 C. CIV. ROM.).

Un raport de expertiză nu poate constitui un titlu just în sensul art. 2265 C. civ. (1895 C. civ. rom.), spre a conduce pe posesorul unui imobil determinat la prescrierea acestui imobil, prin uzucapiunea de 10—20 de ani.

(Din D. P. 1913. 5. 35).

Observațiune. — Pentru a putea dobândi proprietatea unui imobil prin uzucapiunea de 10—20 de ani, posesorul acestui imobil, pe lângă buna sa credință, trebuie să aibă un titlu just, *puternic* sau *drept*, după cum îl numesc art. 416 și 1919 din codul Calimach, *justa causa possidentis* sau *justus titulus possessionis*,

care să justifice posesiunea sa și să motiveze buna credință.

Acest titlu este de astă dată cerut ca o condiție specială, deosebită de buna credință, iar nu numai ca un element constitutiv al acestei bune credințe, ca în cazurile art. 486, 487 C. civ.

Prin *titlu just* sau *justa causa*, după cum ziceau Romanii și după cum se exprimă și art. 1898 § 1 din codul nostru, se înțelegea la Romani și se înțelege și astăzi, în materie de prescripție, un act juridic (*negotium*), care ar fi transmis proprietatea, dacă ar fi emanat dela adevăratul proprietar¹⁾, precum este de exemplu: vânzarea, schimbul, donațiunea, legatul particular sau singular, adjudecarea în urma unei urmăriiri imobiliare²⁾, darea unui lucru drept plată (*datio in solutum*), tranzacțiunea, decăteori ea este tranzlativă de proprietate³⁾, actul dotal făcut în formule legale; într'un cuvânt, toate actele juridice care strămută proprietatea⁴⁾.

„Dreaptă și vrednică spre usucapie este, zice art. 1916 din codul Calimach (1461 C. austriac), toată stăpânirea întemeiată pe astfel de titlu carele ar fi spre câștigarea proprietății; deci, acest fel de stăpânire sunt: legatum, darul, *împrumutul* (*das Darleihn*, zice textul corespunzător din codul austriac), cumpărarea și vânzarea, schimbul, plata unei datori, darea de zestre de lucruri cheltuitoare, sau judecătoreasca trădare a unui lucru străin în rămășag sau în joc de cărți, și dobândirea unui găsitore cu bună credință⁵⁾.

Titlul just, necesar uzucapiunii celei cerute, trebuind să fie translaticiv de proprietate, după cum am văzut mai sus, se înțelege că un raport de expertiză nu însușește aceste condițiuni și, deci, nu poate servi de bază prescripției achizitive de 10 până la 20 de ani.

D. Alexandresco

1) Prin *justa causa* se înțelege, zice foarte bine Curtea din București, titlul care, investit cu formele legale, cerute pentru validitatea lui, cere de obicei trasmiterea unui drept de proprietate, abstracție făcând dacă el emană dela adevăratul proprietar sau dela o persoană capabilă de a înstrăina acel lucru. C. București, *Dreptul* din 1911, No. 51, p. 403.

2) Cpr. Trib. Bacău și C. București, *Dreptul* din 1898, No. 56, p. 478; *Dreptul* din 1911, No. 51; A. Colin et Capitant, *Cours élément. de droit civil français*, I, p. 896 (Paris, 1914). Vezi însă C. Bordeaux, D. P. 1913. 2. 358.

3) Vezi tom. X al Coment. noastre, p. 209, nota 1.

4) Vezi tom. III, parte I-a, al Coment. noastre, p. 309 urm. Cpr. Planiol, I. 2291 și 2600; Cas. rom. Bult. 1909, p. 568. etc.

5) Enumerarea dela urmă, cu începere dela plata datoriei exclusiv, nu figurează în textul corespunzător austriac, ci este adaoasă de legiuitorul Calimach. Vezi asupra art. 1961, din codul austriac, corespunzător cu art. 1916 din codul Calimach, Stubenrauch, *Commentar zum österreichischen Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuche*, II, p. 910 urm. (ed. a 8-a, 1903).